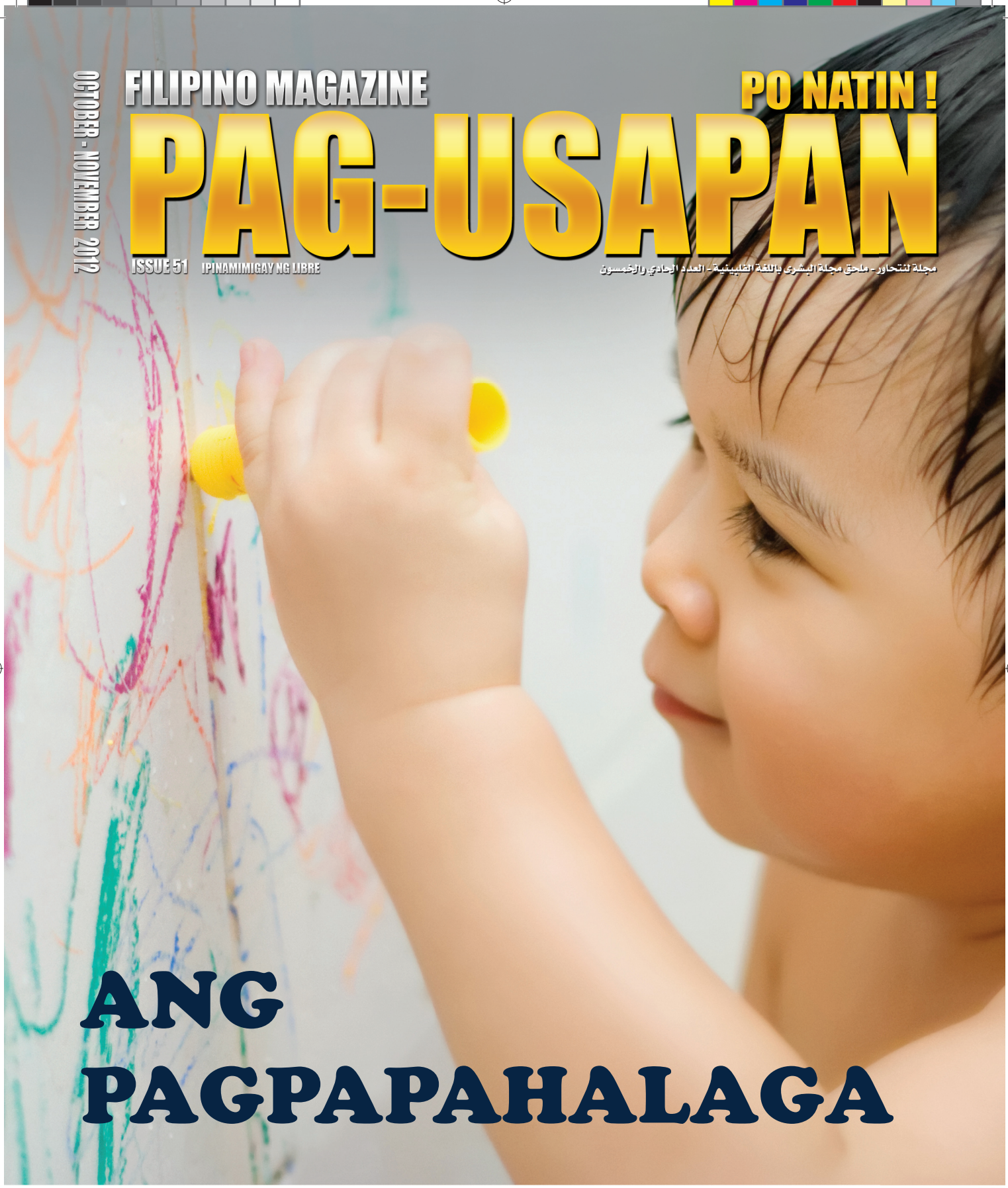
OCTOBER - NOVEMBER 2012

FILIPINO MAGAZINE

PAG-USAPAN PO NATIN !

ISSUE 51 IPINAMIMIGAY NG LIBRE

مجلة لنتحاور - ملحق مجلة البشرى باللغة الفلبينية - العدد الحادي والخمسون

ANG PAGPAPAHALAGA

المركز الكويتي الفلبيني الثقافي
Kuwait Philippine Cultural Center
UPANG TAYO'Y MAGKILALANAN ··· لنتعارف

جمعية النجاة الخيرية

51.indd 1 10/30/12 3:13:45 PM

Pinoy Directory Kuwait

Classic Herbs International Co.
(CHIC International)
Instant Negosyo
Office No. 10, Mezzanine Floor
Jollibee Bldg., Kuwait City
Call Gerben Gumapac 66454291, 55884342,
Viber 69996079
Toto Ahmad 69006689 (CHIC Endorser)

Cebuana Gulf Express Cargo
12 Al-Aziziya, Al-Asfour-2 Complex
(Back of Sultan Center), Mangaf, Kuwait
Tels. 66610870, 69900554, 55775199, 23717182
Contact: Ms. Eva
Email: cabuanagulfcargo.yahoo.com

Jgs Kabayan Online Store
Find us @ facebook

Roselou Beauty Products
Perfumes, Garments, Cosmetics
Shop 29, Mezzanine Floor,
Megatheer Mall
Farwaniya, Kuwait
Tel. No. 24712988

Sister's Collection & Beauty Products
Basement, Hotline Billiard, Salhiya Tower
Opposite KFC (Kentucky Fried Chicken)
Contact: Ms. Rhoda Tel. 60932262

Mario's Restaurant Kuwait
Fahaheel near NBK behind Al Baha store
Telephone No. 23916677

Dra. Emily Zapanta
Filipino Pediatrician
Al-Sayegh Clinic
Mangaf Coastal Road
Opposite Fahaheel Sea Club
Email: info@alsayeghclinic.com
Telephone No. 65845687

Aim Global Products/C24/7 etc.
Rockstar The Dream Team
Rodel 50590709
Romel 60099488
Abdullah (Jahra Area) 50911129
John Patrick (Khaytan Area) 50611276
Toto Ahmad (Farwaniya Area) 69006689

Philippine Embassy Kuwait
Faiha Area, Block 6, Villa No. 153
Nouman Bin Basher St. corner Damascus Road
Tel. 22511806 ext. 2013 e-passport
Tel. 22511806 ext. 2015 marriage inquiry
Tel. 22528422 ext. 2001 operator
Fax no. 22511805
www.philembassykuwait.gov.kw

POLO (Phil Overseas Labor Office)
Faiha Area, Block 6, Villa No. 152
Nouman Bin Basher St. corner Damascus Road
Hotline 995-58527
Tels. 22528433, 22525082
Email: polokuwait2012@yahoo.com
Email: jabriyaowwakwt2011@gmail.com

- Pagtuturo ng wikang arabik.
- Mga panayam tungkol sa mga okasyong pang-islam, mga kapistahan at okasyong pambansa.
- Mga programa sa pakikipagtulungan ng Philippine Embassy sa Kuwait.
- Seminar para sa mga magpapakasal.
- Mga seminar tungkol sa mga tradisyon at kaugaliang kuwaiti.
- Mga Kompetisyong Pangkultura.
- Mga Pamamasyal at Paglilibang.
- Mga Programang Pampalakasan.
- Monthly Magazine ng Center (PAG-USAPAN PO NATIN !).

Kami po ay malugod na nag-aanyayasa inyong pagbisita sa ating sentro.

المركز الكويتي الفلبيني الثقافي
Kuwait Philippine Cultural Center

51.indd 2 10/30/12 3:13:47 PM

FILIPINO MAGAZINE PO NATIN!
PAG-USAPAN

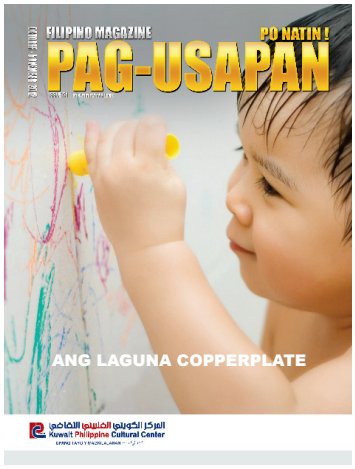
Chief Patron
Mohammad Ismail Al-Ansari
Editor
Ullessis F. Abaya
Columnists:
Joselito Tabing
Issa Mohammad Tragua
Ust. Abubaidah Salud Satol
Ust. Marouf Baraguir Ali
Ust. Wahibie Tamama
Ust. Muslimin Palami Bhiruar
Mailyn Rodriguez
Usta. Pahima Guiabal
Usta. Halima Mantawil

Review and Approval Committee
Ust. Marouf Baraguir Ali
Ust. Muslimin Palami Bhiruar
Bro. Muhammad F. Sumaway
Bro. Ahmad Yusuf Abaya
Usta. Halima Mantawil

PUBLISHED BY
KPC Center
Farwaniya, Block 1
Street 74 corner Street 72
Building 12
Phone 24712574, 24756796
Fax (965) 24712574 (102)
Hotline: 97802777
www.kpccenter.com
www.pagusapan.com

Khalid Abdullah Al-Sabea
General Director
Ust. Marouf Baraguir Ali
Head, Men Section
Usta. Halima Mantawil
Head, Women Section

مؤسسة زخرف للدعاية والإعلان
Zukhruf Advertising Agency
www.zukhruf.net
Tel. 99993072

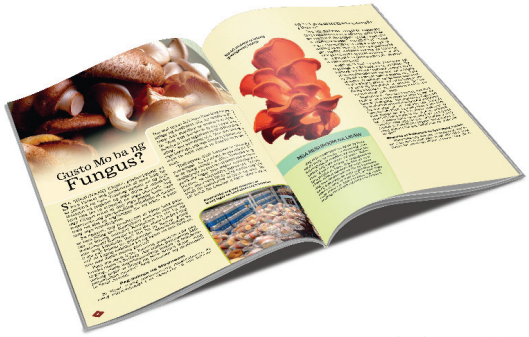
Ang Pag-usapan Po Natin! Filipino Magazine ay ang monthly publication ng KPCCenter. Ang Kuwait Philippine Cultural Center ay isang kalipunan, isang kongregasyon, at isang center kung saan nagtatagpo ang mga layunin para sa kaunlaran sa pamamagitan ng pakikipag-ugnayan sa mga Filipino sa Kuwait, ano man ang kanilang relihiyon, tribo, at kasarian. Ang layunin nito ay upang makapagtatag ng isang sentrong pangkultura at pang-edukasyon upang tangkilikin ang lahat ng maiinam na kultura at mga anyo ng edukasyon. Ito rin ay nakikipagkasundo, at lahat ng mga gawain nito ay sa pamamaraang tuwiran at katamtamang pakikitungo, na nag-aanyaya sa lahat upang sama-samang makapagtatag ng bukas na mga talakayan tungkol sa lahat ng aspeto ng pamumuhay.

Ang mga nilalaman, pananaw at mga opinyong nailathala sa magazine na ito ay di kailangang kumatawan ng KPCCenter, kahit pa ito ay isinulat ng isang empleyado nito. Ang lahat ng pagsisikap ay ginagawa upang maiwasan ang pagkakamali sa mga impormasyong nilalalaman ng mga artikulo, ngunit, walang pananagutan kahit anuman ang maaaring ipagpalagay sa magazine na ito o sa tagapaglathala nito, ang KPCCenter.

Para sa mga komento at mga katanungan, mag-e-mail sa:
ullessis@yahoo.com

كيف نتعلم أن نقدر الحياة

هل تريد الفطر

الاعمال

الحياة الاسلامية

Paano Nalilinang Ang Pagpapahalaga

51.indd Sec1:2 10/30/12 3:13:53 PM

Sa iyong pang-araw-araw na pakikisalamuha sa tao, marahil naoobserbahan mong bawat isa ay may taglay na ugali, saloobin at kilos na kakaiba sa kanyang kapwa. May mabait, may matulungin, may madaling pakisamahan at may iba naming tila walang pakialam. Bakit nagkakaiba ang pagpapahalaga ng mga tao? Anu-ano ba ang mga salik na nakaiimpluwensya sa paglinang ng ating mga pagpapahalag?

May kasabihan tayong madaling maging tao, mahirap magpakatao. Ang pagpapakatao ay tatak na nagpapaangat sa atin sa iba pang nilikha sa mundo. Saan ba nagsisimula ang pagpapakatao?

Ang pagpapahalaga ay mga natatanging pamantayang isinasabuhay ng isang tao. Instrumento ito tungo sa pagkamit ng kanyang kaganapan. Maaari rin itong tumukoy sa anumang bagay na pinahahalagahan at sinsabing kapuri-puri at hinahangad ng tao hindi lamang para sa kanyang sarili kundi para rin sa nakararami.

Ang paglinang mo ng pagpapahalaga ay magpapatingkad ng iyong pagkatao. Magsisilbi itong natatangi mong tatak. Hindi ba't may mga taong kilala sa kanilang angking kabaitan o kasipagan? Sa palagay mo ba ay isinilang na silang ganito?

Walang sinuman ang ipinanganak na may taglay na pagpapahalaga, ngunit lahat tayo ay isinilang na may potensyal o kakayahang gumawa ng mabuti. Upang malinang ang potensyal na ito, mahalagang maturuan ang tao mula pagkabata ng tamang batayan ng pagpapasya at pagkilos. Ito ang magiging gabay niya tungo sa pagpapaunlad niya ng sarili at ng makataong pakikipagkapwa.

May dalawang pangunahing salik na nakaiimpluensya sa paglinang ng pagpapahalaga: ito ay ang panloob at panlabas na salik. Ang panloob na salik ay tumutukoy sa mga bagay na ikaw mismo ang pinanggagalingan tulad ng konsensya, disiplinang pansarili at mapanagutang paggamit ng kalayaan.

Nakasalalay sa iyong paggamit ng kalayaan at disiplinang pansarili ang pag-unlad ng iyong mga pagpapahalaga. Kung gagawin mo lamang ang lahat ng iyong maibigan nang hindi pinag-iisipan kung ano ang maaaring idulot nito sa iyo at sa iyong kapwa, magiging pabagu-bago ang iyong batayan at walang mabuting gawi (habit) na malilinang. Halimbawa, paano mo mapauunlad ang pagiging laggng nasa oras sa pagpasok sa trabaho kung hindi mo didisiplinahin ang iyong sarili sa maagang pagtulog? Paano mo malilinang ang maayos na paggamit ng oras kung di mo man lamang mapagpasyahan kung alin ang una among gagawin?

Narito naman ang mga panlabas na salik sa paglinang ng pagpapahalag:

PAMILYA. Ito ang una, likas at may pinakamalalim na epekto sa tagapaghubog ng pagpapahalaga ng isang tao. Ang iyong pamilya ang kauna-unahang pangkat na taong iyong nasilayan at kinalakihan. Dito mo unang natutuhan kung paano magmahal at paano mahalin. Ang self-image o pagtingin sa iyong sarili ay unang nabuo sa loob ng pamilya.

MGA KAIBIGAN AT KABARKADA. Bilang isang panlipunang nilalang, may mga pangangailangan kang matutugunan lamang sa pamamagitan ng pakikihalubilo sa iba. Dahil sa pakikipagkaibigan, lumalaki ang saklaw ng mga taong iyong nakikilala. Nagiging masaya ka dahil may mga kaedad kang napagsasabihan ng iyong problema at mga karanasan sa buhay. Malaki ang impluwensya nila sa paghubog ng iyong pagpapapahalaga: maaari silang makapagdulot ng kanais-nais o hindi kanais-nais na pagbabago sa iyo.

MEDIA. Sa mabilis na pag-unlad ng teknolohiya, di maiiwasang marami kang nakikita at naririnig na maaaring makaimpluwensya sa iyong saloobin, pagkilos, at asal ngunit hindi lahat ng napapanood, nababasa o naririnig mo ay makatutulong sa pagpapaunlad ng iyong sarili.

PAARALAN. Ito ang intitusyong nangangalaga sa iyong intelektwal na pag-unlad. Sa tagal ng oras na iyong inilalagi sa paaralan, naibabahagi sa iyo ng guro, tuwiran man o hindi, ang mga kaalaman at pagpapahalaga niya. Malaki rin ang impluwensya ng iyong mga kaklase sa paglinang ng iyong pagpapahalaga.

SIMBAHAN. Ang relihiyong iyong kinabibilangan ay may malaking impluwensya sa paniniwala, ikinikilos at sinasabi.

TEKNOLOHIYA. Maaari itong makatulong o makasira sa pag-unlad ng pagpapahalag ng isang tao. Kung gagamitin ang teknolohiya kaagapay ang mga pagpapahalaga, maiiwasan ang maling paggamit at pag-abuso nito. Hindi masama ang mag-internet kung alam ng gumagamit na dapat niyang gawing gabay ang mga moral na batayan sa paggamit nito. (Project EASE, bse.portal.ph)

51.indd Sec1:3 10/30/12 3:13:55 PM

Gusto Mo ba ng Fungus?

SA SINAUNANG Ehipto, gustung-gusto ng mga Paraon ang mushroom at para lang ito sa pamilya ng hari. Tinawag naman ito ng mga Romano na pagkain ng mga diyos at inihahain lang nila ito sa espesyal na mga okasyon. Ang mga Griego noon ay may mga piging kung saan mushroom ang pangunahing inihahain at naniniwala rin sila na nagbibigay ito ng lakas sa kanilang mga mandirigma.

Sa ngayon, ang mushroom ay hindi lang para sa mga pilíng tao. Kumakain nito ang maraming tao sa buong mundo! Kumakain ka rin ba ng mushroom? Kung gusto mo ito, alam mo ba kung ano ang kinakain mo? Ito ba ay hayop, gulay, o iba pa? Paano ito pinatutubo? Masustansiya ba ito? At kapag nakakita ka ng ligáw na mushroom, ano ang dapat mong gawin?

Para masagot iyan, kaming mag-asawa ay nagbiyahe mula sa Sydney, Australia, patungong Mittagong, isang napakagandang bayan sa bulubunduking lugar sa timog ng New South Wales. Ang pinuntahan namin? Ang taniman ng mushroom ni Noel Arrold.

Pag-aalaga ng Mushroom

Si Noel, isang matipunong Australiano, ay isang microbiologist at eksperto sa mushroom. Nag-aral siya sa iba't ibang bansa tungkol sa pag-aalaga ng mushroom saka siya bumalik sa Australia para mag-alaga ng mushroom na ibebenta. "Ang mga mushroom ay mga fungus, isang pamilya ng mga organismo na kinabibilangan ng amag," ang paliwanag niya. "Ang alam noon ng mga biyologo, ang mga fungus ay halaman, pero alam na natin ngayon na ibang-iba ito sa halaman.

"Halimbawa, hindi kailangan ng fungus ang potosintesis, na karaniwan sa mga halaman. Puwede itong tumubo sa dilim. Naglalabas ito ng matatapang na enzyme na tumutunaw sa mga organikong bagay para maging mahahalagang nutriyente, na nagsisilbing pagkain nito. Ang naiibang prosesong ito ay isang dahilan kung bakit hindi rin maituturing na hayop ang fungus. Dahil hindi ito halaman o hayop, iginawa sila ng

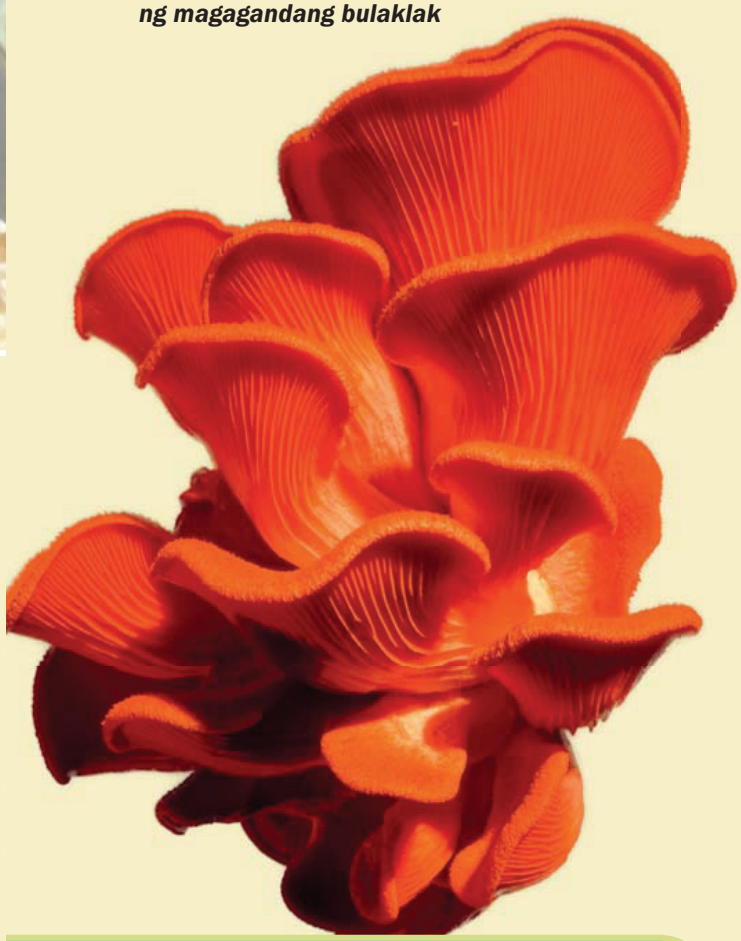
▲ Courtesy of the Mushroom Information Center

Pinatutubo ang mga mushroom sa isang lugar na kontrolado ang temperatura

51.indd Sec1:4 10/30/12 3:13:58 PM

May mga mushroom na kahawig ng magagandang bulaklak

MGA MUSHROOM NA LIGÁW

Ang mga mushroom na ligáw ay karaniwan nang tumutubo sa malamig, mahalumigmig, at madilim na kagubatan, anupat ang mga patay na puno, halaman, at dumi ng hayop ay nagagawa nilang pataba sa lupa. Ang ilan ay may simbiyotikong ugnayan sa mga puno. Ang mga mushroom na ito ay kumukuha ng sustansiya sa mga organikong elemento sa ugat ng mga puno, at ang mga puno naman ay tumatanggap ng nutriyenteng ina-absorb ng mga mushroom.

mga biyologo ng sariling klasipikasyon—ang fungi kingdom."

"Ang mga mushroom na ligáw na magugulang na ay naglalabas ng milyun-milyong maliliit na espora na humahalo sa espora ng ibang mushroom at nagiging pertilisado," ang sabi ni Noel. "Kapag ang . . . mga espora ay napunta sa malamig at mahalumigmig na lugar na punô ng organikong bagay, nagiging mushroom ang mga ito. Ginagaya ng mga nag-aalaga ng mushroom ang prosesong ito sa artipisyal na kalagayan para mas maganda at marami ang ani."

Sinabi pa ni Noel na hindi pare-pareho ang pag-aalaga sa iba't ibang uri ng mushroom. Halimbawa, ang puting mushroom, o button mushroom, na pinakapopular na uri sa buong daigdig, ay hiyang sa pastyurisadong pataba. Ang ibang uri naman ay tumutubo sa mga troso, boteng may binutil, tablang gawa sa siniksik na kusot, o sako na punô ng nabubulok na halaman. Sa libu-libong kilalang uri ng mushroom, mga 60 lang ang inaalagaan para ibenta.

Inaalagaan ni Noel ang kaniyang mga mushroom sa isang abandonadong tunel ng tren malapit sa Mittagong. "Tamang-tamang magparami ng mushroom dito dahil malamig at mahalumigmig ang lugar na ito," ang sabi niya. Nakakita kami ng mga hilera ng supot, pasô, at bote kung saan pinatutubo ang libu-libong mushroom na may iba't ibang hugis at laki. Ang ilan ay kamukha ng nakabukang rosas; ang iba'y parang mga calla lily o tila mga pumpon ng bulaklak o kaya'y maiiksi at matatabang payong. Tuwang-tuwa kaming pagmasdan ang makukulay na mushroom na iyon!

Masarap at Naihahain sa Iba't Ibang Paraan

"Natutuwa ang marami sa kakaibang hitsura ng mga mushroom pero hindi nila alam kung paano ito ihahanda bilang pagkain," ang sabi ni

51.indd Sec1:5 10/30/12 3:13:58 PM

Noel. “Ang totoo, madali lang itong iluto. Ginagayat ito ng ilan at bahagyang iginigisa, ginagamit sa sopas at salad, o iniihaw nang buo. Gustung-gusto ko ang oyster mushroom na pinagulong sa breadcrumbs at pinirito. Ang shiitake mushroom ay malinamnam na parang karne at masarap sa omelet.”

Ang mga nakakaing mushroom ay masustansiya at sagana sa fiber, protina, mineral, at bitamina. Mga 2,000 uri nito ang sinasabing nakapagpapagaling ng sakit. Ayon sa isang pagsusuri, ang katas ng mushroom ay may mahigit 100 gamit sa medisina anupat sinasabing panlaban sa kanser, hepatitis, AIDS, Alzheimer’s disease, mataas na kolesterol, at iba pa.

Pero napakadelikadong manguha ng mushroom na ligáw. Halimbawa, ang death cap mushroom (*Amanita phalloides*) ay kahawig ng ilang nakakaing mushroom pero nakalalason. Kaya tandaan: *Huwag na huwag* kakain ng mushroom na ligáw malibang sabihin ng isang eksperto sa mushroom na puwede itong kainin! Siyempre pa, ang mga mushroom na ibinebenta ay ligtas kainin. Sa katunayan, ang mga ito ay masarap at noo’y para lang sa mga maharlika!

Inihaw na mushroom na may hummus (paste na garbansos), dahon ng spinach, bawang, at ginayat na dahon ng murang sibuyas

(Mula sa Gumising! magazine ng Watchtower Bible and Tract Society, Philippines)

MGA TIP TUNGKOL SA MUSHROOM

- Ilagay ang sariwang mushroom sa isang supot na papel o tela, saka ipasok sa refrigerator. Huwag itong itabi sa mga bagay na matapang ang amoy dahil nakaka-absorb ito ng gayong amoy.
- Kung kakain ka ng mushroom na hindi luto, puwede itong punasan lang o kaya’y banlawan sandali at punasan. Huwag ibabad sa tubig.
- Kung iluluto ang mushroom, gumamit ng malambot na brush para alisin ang anumang dumi.
- Huwag tatalupan ang mushroom —masarap at masustansiya ang pinakabalat nito!

Top: Courtesy of the Mushroom Information Center;
bottom: Courtesy of the Australian Mushroom Growers Association

51.indd Sec1:6 10/30/12 3:13:59 PM

Ang Buhay Abroad

ni Flor Ibayan

Buhay abroad di ganon kadali
Iiwan mo ang mahal sa buhay, sa iba magsisilbi
Lahat ng pagtitiis, ay iyong kakayanin
Makisama sa ibat ibang tao, kelangan mong gawin..

Hirap, lungkot at pagod, di mo alintana
Iisipin lang lahat ito ay para sa pamilya
Lahat gagawin mo, makaipon lamang ng pera
Perang ibibigay, sa mahal sa buhay, ipapadala..

Kahit pagod na pagod ka na tuloy ang kayod
Lagi kasing nasa isip ang pamilyang tinataguyod
Madalas pag homesick, luhay di mapigilan
Uupo sa isang tabi, titingala sa DIYOS na siyang sandigan…..

Akala ng iba, buhay abroad ay sagana
Ang di nila alam, halos walang kain, walang pahinga
Di pa nahawakan ang sahod, nakaplano ka na
Saan ito ilalaan, magkasya nga kaya?…

Masarap pakinggan, dolyar ang kinikita
Mga kaibigan at kamaganak, kaiinggitan ka
Ang di nila alam, sobra ang hirap mo
Di lang pisikal, pati emosyon mo…..

Buhay abroad, masarap na mahirap
Lahat ay tinitiis alang alang sa pangarap
Minsan ang iba pinaglaruan ng kapalaran
Pangarap na inaasam, nauwi sa kabiguan

Ang mga pinoy, mapagtiis mapamahal
Magaling makisama, di marunong umangal
Lumalaban ng patas, di nanlalamang
Mapagpakumbaba, kagalang galang…

Nabigo ka man, o nagtagumpay ka
Isa kang dakila, bayani ka ng bansa
Lagi mong tatandaan at isa puso
Ikaw ay pinoy, laging taas noo….
Mabuhay ang mga OFW…..

51.indd Sec1:7 10/30/12 3:14:00 PM

BUHAY OFW

Dear Kuya Eli…

Ullessis Abaya
ullessis@yahoo.com

Batid ko na ang kalagayan ng buhay namin noon. Alam ko sa aking sarili na hindi kami mayaman, hindi kami kabilang sa mga pamilyang may maginhawang buhay. Nagsimula akong magkaroon ng "insecurities" tungkol sa pagiging mahirap namin noong nag-aaral ako sa elementarya.

Karamihan sa mga kaklase ko ay may bitbit na mga lunchboxes, samantalang sa akin ay supot lamang ng pandesal. Kumpleto ang mga gamit nila sa eskwelahan, mga nagagandang bag, pencil case, lapis, ballpen at notebook. Samantalang sa akin ay mga pinaglumaan lang din ng mga nakatatandang kong kapatid. Kaya naman ganun na lang ako kainggit sa mga kaklase ko noon.

Lalong lumakas ang aking mga "insecurities" noong nag-high school na ako. Bibihira lang akong bilhan ng nanay ko ng sapatos. Sa loob ng apat na taon ko sa high school, dalawang beses lang akong nabilhan. Madalas noon ang suot-suot ko ay sapatos ng tatay o kaya ni Lolo. Basta papalitan lang ni nanay 'yon kapag nakita niyang upod na upod ang swelas, biyak na biyak na't nakakanganga na. Palibhasa binili lang 'yon ni nanay sa tiyangge, kaya ganun na lang kadaling masira. Kaya naman inggit na inggit ako sa mga kaklase kong bago ang mga sapatos lalo na yung may tatak pa.

Hindi ako sumasakay ng dyip, nilalakad ko lang ang eskwelahan at bahay namin kahit titik na tirik ang araw. Naglalakad ako dahil noong minsang sumakay ako ng dyip, nakasabay ko ang mga estudyanteng nasa pribadong paaralan (na mga mayayaman lang ang nag-aaral), at pagsakay ko sa dyip, akala mo'y nakakita sila ng pulubi, parang diring-diri at nagtatawanan pa. May nagsasabi pa na, "ano ba 'yan amoy araw!" Kaya halos manliit ako ng sobra sa kanila, tawanan sila ng tawanan sa loob. Sino ba ang nakakatawa? ako ba?

Noong nagkolehiyo naman ako, inggit na inggit pa rin ako sa mga kaklase kong magaganda ang mga bag at sapatos. Sa akin ay biyak pa rin ang sapatos ko at ang bag ko ay napaglumaan naman ng kuya ko. Kaya para makaiwas sa panunukso ng mga kaklase tungkol sa aking sapatos, bumili na lang ako ng mumurahing sandals at nagsa-sandals na lang ako na may medyas. Bagama't baduy at nakakatawa, ito lang kasi ang kayang bilhin ng kakarampot kong ipon. Kaya noong minsang nakita ako ng propesor na nagsusuot ng sandals agad niya akong sinita.

Wala kaming computer noon at nasa ikalawang taon na ako sa kolehiyo noong nakahawak ako ng computer. Nanginginig pa akong gamitin ang computer dahil baka masira ko. Madalas kapag may term paper ay sa makinilya (o typewriter) ko ito ginagawa. Ang baon ko noon ay 50 pesos lang at 40 pesos ang pamasahe. Kaya ang sampung piso ay pilit kong pinagkakasya sa loob ng isang araw. Minsan fishball at biskwit lang ang kinakain ko makatawid lang sa gutom. Kaya sobrang awang-awa ako sa sarili ko noon. Dahil kahit minsan hindi ko naranasang maging mayaman, kahit minsan hindi ako nakaramdam ng ginhawa sa pag-aaral. Subalit sa awa ng Diyos, nakapagtapos ako sa pag-aaral at dagliang nabigyan ng oportunidad dito sa Saudi Arabia. Bagamat napakabata ko pang nakibaka sa buhay-abroad, tanging baon ko ay pag-asang ibinigay sa akin ng aking pamilya. Maraming luha ang pumatak at marami ring gabi na ako'y nangulila. Subalit pilit na winawaksi ko ito para sa pangarap ko sa buhay, hindi lamang pansarili bagkus kasama ng aking mga mahal sa buhay.

Kaya heto ngayon ako, nagsisikap at pilit na binibigyan ng kaginhawahan ang aking mga magulang sa abot ng aking makakaya. Aaminin ko na kung sarili ko lang ang iisipin ko, marahil mayaman na ako. Pero dahil ayaw kong maranasan

51.indd Sec1:8 10/30/12 3:14:01 PM

ANG KAYAMANAN NG BUHAY NG ISANG OFW

Photos ALVIN BALTAZAR

ng aking mga kapatid ang hirap na naranasan ko noon, pinipilit kong sinuportahan ang kanilang pag-aaral at kalimutan panandalian ang mga kagustuhan ko sa buhay.

Sinagot ko ang lahat ng gastusin ng apat kong kapatid sa kolehiyo. Mahirap pero pilit kong kinaya. Sinisikap kong hindi sila nakaramdam ng kagipitan sa araw ng enrollment, at ayaw ko ring naranasan nilang magbaon na halos pamasahe lang. Pinupursige ko na ipatikim sa kanila ang mga hindi ko naranasan noong ako'y nag-aaral pa.

Lahat ng gastusin nila sa kanilang pag-aaral ay pilit kong pinupunan. Bago lagi ang kanilang mga sapatos at bag kada taon. Binilhan ko rin sila ng laptop para magamit nila sa kanilang pag-aaral. Ayokong maranasan nila ang hirap ko noon para magpasa lang ng mga research at term paper. Ayokong problemahin nila ang gastos sa pag-aaral maging ang kanilang mga gamit. Ang tanging gusto ko lang ay mag-aral sila para maabot nila ang kanilang mga pangarap sa buhay. Nakaka-proud lang na nakakatatlo na akong napagtapos sa pag-aaral. Yung kapatid kong nurse ay nagkapasa sa board exam at nagbo-volunteer na sa isang pampublikong ospital. Yung mga kapatid kong inhinyero at arkitekto ay kapwa nagtatrabaho na rin at tumutulong sa aking mga magulang. Ang huli ay nakatapos na rin sa kursong nursing at nakapasa na sa "licensure exam" na may mataas na grado. Batid ko na nakakatulong na rin sila sa aking mga magulang.

Sa tuwing sinasabi nilang, "kuya, maraming maraming salamat," gusto kong mapaiyak sa sobrang sarap sa pakiramdam. Hindi ko maipaliwanag ang aking kasiyahan. Alam ko sa 'king sarili na kahit paaano naging bahagi ako ng tagumpay nila sa buhay. Pakiwari ko'y naging parte din ako ng kanilang kinabukasan.

Hindi man ako mayaman sa pinansyal, hindi man ako nagkaroon ng maraming pera sa ngayon, masaya na ako na makatanggap ng simpleng pasasalamat mula sa aking mga kapatid na labis kong ipinagmamalaki. Sapat na sa akin yun! Parang lahat ng pagod, sakripisyo, paghihirap at kalungkutan ay talagang sulit na sulit. Kaya masasabing kong… mayaman na ako.

Sana'y pagkunan din ito ng inspirasyon at pag-asa ng kapwa ko OFW. Pag-asa na huwag sumuko sa buhay at pilitin abutin ang kanilang mga pangarap. Tulungan din ang kapwa mahal sa buhay patungo sa magandang kinabukasan. Tayong mga OFW ay isang buhay na patotoo ng pag-asa ng ating pamilya. Hindi man tayo maging mayaman sa pinansyal na aspeto, naging mayaman naman tayo sa dangal, pagmamahal at pagmamalaki ng mga mahal natin sa buhay. Gamitin ang bawat lungkot at pangungulila bilang sandata tungo sa ikatatagumpay, hindi lang sa ating mga sarili ngunit maging ng ating pamilya at mga mahal sa buhay.

Totoo nga na tayong mga OFW ay isang kayamanan, kayamanan tayo ng ating pamilya at mayaman din tayo sa pag-asa, pagmamahal at dangal. Mabuhay po tayong OFW! – (gmanetwork.com)

Sa mga gustong magbahagi ng mga karanasan sa buhay habang nasa abroad, ipadala lang po sa BUHAY OFW Dear Kuya Eli, ullessis@yahoo.com

51.indd Sec1:9 10/30/12 3:14:04 PM

USAPING PANGKABUHAYAN NG OFW

Gil S. Bantugan, CPA
Financial and Real Estate Consultant
Marriage Counselor

"Ang solusyon sa problemang pananalapi na kinakaharap ng maraming OFW ay kakayahang pamahalaan ang kanyang kinikita. Kung wala ito, ang isang manggagawa ay madalas nasasadlak sa utang. (The solution to most financial problems facing an OFW is the ability to manage his income wisely. Lacking this ability a worker often ends in debt.)"

Minsan ay may nagtanong sa akin: paano po ba ang mag-ipon? Maliit lang po ang sweldo ko at halos lahat ng sahod ko ay ipinapadala ko sa Pilipinas.

Ito ang aking naging sagot: Totoong mahirap mag-ipon kapag maliit ang kita, pero hindi ito imposible. Sa tamang paraan kahit maliit ang sweldo, ikaw Kabayan ay puedeng makapag-ipon.

The sight of many OFWs returning home for good without any savings or worse are saddled with many loans motivated me to launch an advocacy of teaching our Kabayans the ability to manage their incomes. Through a seminar: Anyone Can Save – Managing Your Personal Finance, Kabayan is first made to believe in himself that he can save regardless of his level of income. Then, he is taught how to use his saving to make more money for his future.

Sa aking observasyon, merong apat na kategorya na kumakatawan sa kalagayang pananalapi ng ating mga kababayan dito sa abroad:

15-20% ay nakapag- ipon ng sapat at may investment para sa kanilang retirement.
30-35% ay nakapag-ipon pero walang investment.
35-40% ay walang naipon.
10-15% ay umuuwing me utang.

Nasaan ka Kabayan sa mga kategoryang ito?

Ang pag-iipon ay mas madaling sabihin kesa gawin. Hindi ito isang simpleng bagay lamang na agad agad nagagawa. Nangangailangan ito ng tamang kakayahan upang ang isang OFW ay makapag-ipon at mapaghandaan ang kanyang pag-uwi sa Pilipinas..

Merong tatlong solusyon na puedeng gawin ng isang naghahangad na makapag-ipon.

Una: Magbawas ng gastos. Pag-aralan at reviewhin mabuti ang lahat ng pinagkakagastusan. Tingnan kung alin dito ang puedeng bawasan o kaya ay tuluyang ihinto. Sa ganitong paraan, anuman ang halagang matitipid ay puedeng ilagay sa Savings. Sabi nga ng mga matatanda, habang maigsi ang kumot, matutong mamaluktot.

Pangalawa: Magdagdag ng Kita. Maraming paraan ng pagdaragdag ng income. Kung ikaw ay may special talent at extrang panahon, puede mo itong gamitin upang pagkakitaan. Ang pagluluto ng pagkain, home service, tutoring or baby sitting ay ilan lamang sa puedeng gawin ng isang OFW na naghahangad magkaroon ng extrang income. Malaki rin ang income sa pa aahente ng Real Estate or even blogging.

Pangatlo: Ito ang pinakamabisa. Magbawas ng Gastos at Magdagdag Kita. Gawin mo Kabayan ang dalawang ito at pamehadong uunlad ang iyong kabuhayan.

Ang tatlong pamamaraang ito ay tinatalakay ko sa aking seminar: Anyone Can Save: Managing Your Personal Finance. Sa seminar na ito ay matutuhan ninyo ang wastong pagba budget, iba't-ibang paraan ng pagdaragdag ng income at paano palaguin ang inyong savings. Of course, para magtagumpay sa layuning makapag-ipon, merong tatlong makina ng tagumpay na dapat nating paandarin. Ang tawag ko naman dito ay "3 Ds of Success".

Determination: Kapag kumbinsido ka na tama at maganda ang iyong desisyon, anuman ang mga

51.indd Sec1:10 10/30/12 3:14:07 PM

Photos ALVIN BALTAZAR

pagsubok o balakid sa pagsasakatuparan nito, ipagpatuloy mo pa rin ang iyong naging desisyon. Ang sabi nga, harangan man sibat tuloy pa rin. Isa ito sa major weakness ng maraming OFW, agad tayong sumusuko pag merong pagsubok. Natatandaan ko ang isang patalastas sa radio noong ako ay bata pa: "Ang umaayaw ay di nagwawagi, ang nagwawagi ay di umaayaw.

Discipline: madalas ang dahilan ng pagkaunsyami o pagkadiskaril ng ating pag-iipon ay kawalan ng disiplina sa pag-gastos. Iwasan ang lahat ng gastos na wala sa iyong budget.

Decisiveness: Mentras malaki ang desisyon, malaki naman ang pakinabang kapag ito ay naisakatuparan. Sa negosyo, the bigger the capital, the bigger the risk but also the bigger the income. Take big but well-studied risks. And finally, huwag ipagpaliban ang inyong desisyon. Opportunities may come and go. Always take benefit of opportunities that come along your way. Delaying your decision may result to lost opportunities and may not come back again. Time has a cost called "inflation" and may diminish your income if you are not decisive. Tandaan, daig ng maagap ang masipag. Ang paggawa ng tama ay ngayon na hindi bukas.

Ang Karunungan ay Kayamanan.

Sa pikipag-ugnayan sa ICSA (International Institute of Computer Science and Administration, Kuwait), si G. Gil Bantugan ay magkakaroon ng mga seminars para sa mga kababayang Pilipino sa Kuwait sa mga sumusunod na mga topics: (1) Mag-Impok, Kabayan, (2) Mag-Negosyo, Kabayan, at (3) Mag-Accounting, Kabayan. Para sa detalye, tumawag lamang sa 22467301.

Bilang isang Broker ng RobinsonsLand at SMDC, maaari din kayong sumali sa kanyang Sales Team and earn big commission and cash bonus. Call 69631600, 97271380 or send email to: gilbantugan@hotmail.com. BUY DIRECT and get big rebates.

MGA KABAYAN
Halina't MATUTO ng PROFESSIONAL
SECRETARIAL SKILLS
• Ms Word • Ms Excel • Powerpoint
• Program Installation • Data Entry
OFFICE MANAGEMENT
• Business Correspondence • Office Etiquette
• Customer Services • Telephonic Techniques
• Meeting Arrangements • Time Management
• Filing System • Interview Practice
Kayo po ang pipili ng inyong schedule.

LEARN
AutoCAD
2D & 3D
100% Hands on Training
Professionally with Projects

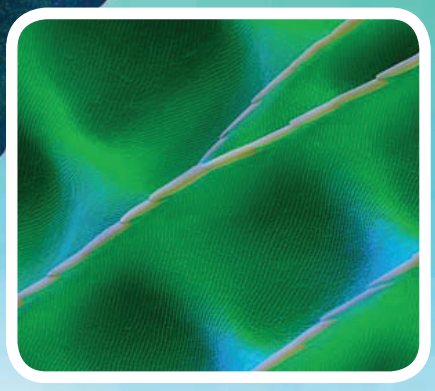
MAGANDANG BALITA!!!
Para Sa Lahat Ng Pinoy
sa Kuwait na gustong mag-COLLEGE!!!
Enroll BSBA
BACHELOR DEGREE
From CHED accredited University in the Philippines
Bachelor of Science in Business Administration
• Major in Marketing
• Major in Management
• Online Study • Flexible • Affordable
Tawag na para sa LIBRENG Seminar Reservation!!!

ICSA Kuwait City, Maliya, Panasonic Tower, 8th Floor ☎ 22467301 - 99302850

Ang Makulay na Pakpak ng Paruparo

Paruparong green swallowtail

Hitsura ng pakpak ng paruparo kapag tiningnan sa mikroskopyo

● Ang makintab na pakpak ng ilang paruparo ay nag-iiba-iba ng kulay depende sa kung saang anggulo ito titingnan. Napakatingkad ng kulay ng pakpak ng isang uri ng paruparo kung kaya makikita pa rin ito sa layong 805 metro. Bakit kahanga-hanga ang pakpak ng paruparo?

Pag-isipan ito: Ang mga hanay ng pagkalili-it na uka sa pinakaibabaw ng pakpak ng paruparong green swallowtail (*Papilio blumei*) ay nagre-reflect ng liwanag sa iba't ibang paraan. Halimbawa, ang pinakagitna ng bawat uka ay nagre-reflect ng yellow-green na liwanag, at ang mga gilid naman ay asul na liwanag. Bukod diyan, direktang nare-reflect ang liwanag kapag tumama ito sa pinakagitna ng uka, pero kapag tumama ito sa gilid ng uka na may mga layer, tumatalbog muna ang liwanag sa mga layer na iyon, na siyang lalong nagpapatingkad at bahagyang nagpo-polarize, o nagpapaikot, sa liwanag. Ang resulta ay tinatawag na structural color dahil sa masalimuot na paraan ng paglikha sa kulay na iyon.

Inabot ng sampung taon bago nakagawa ang mga mananaliksik ng simpleng modelo ng pinakaibabaw ng pakpak ng paruparo. Umaasa sila na sa tulong ng gayong teknolohiya, posibleng makagawa ng mga perang papel at credit card na mahirap palsipikahin at mga solar cell na mas magaling mag-ipon ng enerhiya mula sa araw. Pero hindi madaling gayahin ang pinakaibabaw ng pakpak ng paruparo. "Sa kabila ng detalyado at makasiyentipikong kaalaman sa optika," ang isinulat ni Propesor Ullrich Steiner ng Nanoscience Centre sa Cambridge University, "ang napakaraming iba't ibang kulay na makikita sa kalikasan ay kadalasan nang nakahihigit sa kayang gawin ng teknolohiya sa larangan ng optika."

Ano sa palagay mo? Nagkataon lang ba ang makulay na pakpak ng paruparo? O may nagdisenyo nito?

(Mula sa Gumising! magazine ng Watchtower Bible and Tract Society, Philippines)

Butterfly: Faunia, Madrid; microscopic view:
© Eye of Science/Photo Researchers, Inc.

51.indd Sec1:12 10/30/12 3:14:08 PM

PAG-ARALAN ANG ARABIK

Ni Usta. Halima Mantawil
Head, Women Section, KPCCenter

Lesson 38

Ang kahulugan sa Tagalog	Pagsasaling titik	Magkakasama na titik ng salitang Arabik
Ang mga sangkap	Al-aghradh	الأغراض
Ang bahay	Albait = Almanzil	البيت = المنزل
Ang	Al	أل
Kusina	Matbakh	مطبخ
Sala	Sala	صالة

Para sa mga Filipinong nais mag-aral ng LIBRENG Arabik, tumawag lamang sa KPCCenter, 24712574 or 24756796 extentions 116 sa mga babae, at 102 sa mga lalaki.

51.indd Sec1:13 10/30/12 3:14:09 PM

MAGTAWANAN TAYO

(Kung natawa ka na noon, tawa na ulit ngayon…)

Ni Issa Mohammad Tragua, e-mail: jorgetragua@yahoo.com

A black baby was given a pair of wings by a fairy....
BABY: does this mean im an angel?
Fairy laughs....
FAIRY: Of course not! negrang 'to, ambisyosa! Paniki ka!

NURSE: Nasa isip mo ba ang pamilya mo?
BALIW: Oo naman! Xempre!
(Nurse natuwa)
NURSE: Asan ba ang pamilya mo?
BALIW: Nasa isip ko nga eh! Tanga ka ba!

TEACHER: if you give P100 TO YOUR FRIEND and he only need P85,
magkano ang ibabalik niya sa iyo?
STUDENT: wala po maam
TEACHER: wala ka bang alam sa math?
STUDENT: e kayo po ma'am, alam mo ba mga kaibigan ko!

May dalawang lalaki sabay nag jogging:
LALAKI1: Pre, doctor ako. Kaya ako tumatakbo kasi HEALTH conscious ako! Ikaw pre?
LALAKI2: Snatcher pre! WEALTH conscious ako.

May ngongo pumasok sa Mercury Drug..
NGONGO: Puhbuli puh ng Ngep.
TINDERA: Ano po?
NGONGO: Ngep!
TINDERA: Ha?
NGONGO: Ngep!
[Tindera tinawag si Manager]
MANAGER: Ano po iyon?
NGONGO: Ngep.
MANAGER: Ngep…?
Si Manager tinawag si Manong guard,na ngongo din. Baka magkaintindihan din sila.
[Usap..Usap..Usap..] Wow! Mukhang nag-kakaintintihan nga sila!
MANAGER: Ano daw kailangan niya?
GUARD/NGONGO: Ngep..

LASING: Hoy! Shinong matapangg?! Labass!
LALAKI: Ako! Bakit? Lalaban ka?!
LASING: Pare, ihhatid mo naman ako sa ba-hayy, nattatakot ako kay mishiss ehhh.

TATAY: Asensado na talaga ang anak natin sa abroad. Ito, nagpadala ng picture, nakasandal sa kotse. Basahin mo nga ang nakasulat sa likod.
NANAY: (basa) Inay, Itay, nagpapasalamat ako, kung hindi dahil sa kotse na ito, natumba na ako sa sobrang gutom.

TANONG: Ano ang pinakamasakit na maram-daman kung matanda na tayo?
SAGOT: 'Yung paggising mo, tapos, pagtingin mo sa tagiliran, matanda rin ang iyong katabi.

May mga kasabihan…
SERMON: "Hindi lahat ng almusal ay naka-bubusog."
BALUT: "Biktima rin kami ng abortion."
REGLA: "Hindi lahat ng klase ng dugo, pwe-deng i-donate."
THERMOMETER: "Kailangan mo lang ba ako kapag nag-iinit ang katawan mo?"

Isang ina ang nagsilang ng napakapangit na sanggol.
AMA: Isa siyang kayamanan.
INA: Oo, nga! Ibaon natin!……

Aaylenay,
Olinay,
Olisam,
Olismray,
Ranyonmergin,
Manerenchay,
Oliimansotennernmay,
Sliminemenlimis,
Sliminemenlimis,
("Silent Night" ng isang ngongo, try mo.)

51.indd Sec1:14 10/30/12 3:14:10 PM

PINOY RECIPE

Ni Sister Um Ismael

(Iba't Ibang Luto ng Manok)
GALANTINA
MGA SANGKAP:
1 malaki at matabang manok, inalisan ng buto
1 kutsarang katas ng kalamansi
1 kutsarang toyo
¼ kutsaritang puting paminta
½ kilong giniling na baka
1 latang sausage hiniwang pino
¼ tasa arina
2 itlog, hiniwang pahaba
4 nilagang itlog
carrot

PARAAN NG PAGLULUTO:
1. Ibabad sandali ang manok sa katas ng kalamansi, toyo at paminta
2. Pagsamahin lahat ang unang sangkap maliban sa carrot at nilagang itlog
3. Ipasok sa walang buto ng manok ang pinaghalo, ang carrot, at nilagang itlog
4. Tahiin at isara ang manok
5. Balutin sa katsa ang manok at talian nang luwag
6. Pasingawan nang 1 ½ oras. Hayaang maluto sa mababang apoy
7. Palamigin sa refrigerator nang isang araw. Ang pag-slice ay bago ihain
8. Ihaing may kasamang salsa

TINOLA
MGA SANGKAP:
1 matabang manok hiniwang pansubo
1 kutsarang langis
1 kutsarang bawang pinitpit
1 pirasong luya
Hugas-bigas
1 hilaw na papaya
1 sayote
¼ tasang patis
¼ kutsaritang paminta, dinurog
Dahon ng sibuyas

PARAAN NG PAGLULUTO:
1. Igisa ang bawang, luya at sibuyas
2. Ihalo ang manok at lutuin hanggang mamula-mula
3. Idagdag ang hugas-bigas at lutuin hanggang lumambot ang manok
4. Idagdag ang gulay at lutuin
5. Timplahan ng patis at paminta
6. Ihain nang mainit

(Source:Piling-piling Lutuing Pilipino, R.P.Nem Singh, G.V.Manaog; Isa-Jecho Publishing Inc)

51.indd Sec1:15 10/30/12 3:14:10 PM

Ni Abdullah Joselito Tabing
Da'iyah, KPCCenter

Kalusugan at Mga Halamang-Gamot

Luyang Dilaw (Zingiber officinale). Ang luyang dilaw ay ginagamit bilang panglunas sa sipon, ubo, lagnat at pananakit ng lalamunan. Nakakatulong din ito sa pagtunaw at absorpsyon ng pagkain at pagginhawa sa pagsusuka. Ang luyang dilaw ay may sangkap na anti-fungal, antiseptic, anti-viral at anti-inflammatory.

Oregano (Origanum vulgare). Ang Oregano ay may mataas na sangkap ng anti-oxidant. Ito rin ay nagtataglay ng rosmarinic acid compound, thymol at carvacrolna -- mga sangkap ng responsable para sa anti-inflammatory, anti-bacterial, anti-oxidant, anti-fungal at anti-viral properties nito. Ang oregano din ay may taglay din na flavinoids, triterpenoids, sterols, bitamina C at bitamina A.

Silymarin (Silybum marianum). Ang silymarin ay isang halamang gamot na nakakapagbigay lunas sa mga may problema sa atay tulad ng cirrhosis of the liver at chronic hepatitis. Ang paginom ng silymarin ay makakatulong sa pag-iwas sa mga sakit tulad ng pamamaga ng atay; lunas sa Amanita phalloides mushroom poisoning; pagtaas ng blood sugar sa mga pasyenteng may diyabetes at cirrhosis; nakapagpababa ng kolesterol; pagsugpo sa pagdami ng selula ng kanser sa balat, breast, prostate, at cervical; nakatutulong sa pagbawas ng impiltrasyon ng matatabang pagkain dulot ng alkohol at iba pang mga lason sa katawan.

51.indd Sec1:16 10/30/12 3:14:11 PM

ni Ust. Mohammad F. Sumaway
Da'iyah, KPCCenter
Kuwait

ANG PAGKAKAPANTAY PANTAY SA ISLAM

Ang bawat miyembro ng Islamikong pamayanan ay may karapatan sa pambansang kayamanan kabilang na rito ang mga kayamanan sa lupa, katulad ng mga ginto, pilak, diyamante, langis at iba pang mahahalagang hiyas at mga metal. Ang Islamikong pamahalaan ay dapat gumawa ng makalayuning hakbangin upang makatiyak ng pagkakataong magkaroon ang lahat ng kanyang mamamayan ng hanap-buhay at magamit ang mga likas na yaman ng bayan para sa kaunlaran at kabutihan ng mga mamamayan. Walang dapat magkaroon ng karapatan na masarili o umabuso para sa kanilang personal na kapakinabangan sa mga yamang pambansa. Ang Allah (U) ay nagsabi batay sa Banal na Qur'an:

"Siya (ang Allah) ang lumikha sa mundo na maaari ninyong pamahalaan, kaya tahakin ang Kanyang daan at malugod ninyong tamasahin ang kabuhayang ipinagkaloob; ngunit sa Kanya ang inyong Muling Pagkabuhay." (Qur'an 67:15)

Ipinahayag ng Islam na ang lahat ay pantay sa kahalagahan ng tao. Ang pagkakaiba ay makikilala batay sa kabutihang nagawa para sa pamayanan o komunidad. Karagdagan pa dito, pinapahalagahan ng Islam ang mga mababuting gawain para sa relihiyon sa pamayanan na naidudulot ng bawat isa. Ngunit ang Islam ay nag-uutos na bigyan ng katumbas na kabayaran ang mga mababuting gawa at nararapat ding bayaran ang mga iba batay sa kanilang pinagsumikapang gawain. Ang Allah (r) ay nagsabi batay sa Banal na Qur'an:

"At para sa lahat ay may antas na naayon sa kanilang ginawa. At ang inyong Panginoon ang nakakaalam ng kanilang ginawa." (Qur'an 6:132)

[Mula sa aklat "Ang mga Karapatan ng Tao sa Islam," ni Abdul-Rahman Al-Sheba]

51.indd Sec1:17 10/30/12 3:14:14 PM

BASA A MORO

Inisulat ni Ust.Marouf Baraguir Ali
Da'iyah & Social Researcher
Head, Men Section, KPCCenter

Su Hadis a 25

Nakabpun bun mambu kani ama ni Zarr a nalilinyan sekanin nu Allah, sabensabenal su mga taw ebpon kanu mga sahabat (tagpeda) nu rasulullah pidtalo nilan kanu nabi muhammad (saw): Hey rasulullah pakakuwa su mga kawasa sa masla baras, pedsambayang silan sa mana bon su kapedsambayang nami, endu pebpuasa silan sa mana bon su kapebpuasa nami, endu pedsasadeqa silan sa kanu kasama kanu mga tamok nilan, pidtalo nin (su nabi): (Dikena mambo binaloy nu Allah salkanu I makadsadeqa nu? Sabensabenal a uman I tasbih (kadtalu sa subhanallah) na sadeqa, endu uman I takbir (kauntul ku Allahu akbar) na sadeqa, endu uman I tahmid (kadtalo sa alhmadulillah) na sadeqa, endu uman I tahlil (kadtalo sa la ilaha illallah) na sadeqa, endu su kasugu sa mapia na sadeqa endu su kasapal sa malat na sadeqa, endu su katingguma nu isa salkanu kanu kaluma nin na sadeqa) pidtalo nilan: Hey rasulullah upama ka tingguman nu isa salkami su kaluma nin na aden baras nin lon? Pidtalo nin: (nin I kalangan nulun upama ka siya nin enggulan kanu haram na ninto aden dusa nin lun? Na metubumba upama ka siyanin ibetad kanu halal na aden baras nin lun).

(Napanudtol ni Muslim)

Su nakuwa pangagi endu guna-guna kanu nan a hadis:

1. Su kapegkuyakuya nu mga sahabat (tagpeda) nu nabi kanu mga mapia galbekan.

2. Su kapenggasto nu mga sahabat (tagpeda) nu nabi kanu mga tamok nilan sa kanu makagkapia siya sa dunya endu akhirat.

3. Su katunay sa sambayang na wagib kanu taw a muslim sa magidsan I babay endu mama.

4. Su enggagaysa mga sadeqa na nilabit nu nabi Muhammad (saw) ka indaw katawan nu mga ummat nin mana su kadtalu sa subhanallah, Alhamdulillah, allahu akbar , la ilaha illallah, kasugu sa mapia, kasapal sa malat taman den kanu katingguma nu mama kani kaluma nin,kena yabu kadsadeqa I makaukit pan sa tamok.

Inisulat ni Ust. Muslimin Palami Bhiruar
Public Relation & Information
KPCCenter, Kuwait
e-mail: aymus8118@yahoo.com.

KATAYA SO MANGA DU'AH A KINOWA KO HADIS :

9. "ALL;AHOMMA INNEY A-OUZU BIKA MINAL HAMMI WAL HOZNI , WA A-OUZU BIKA MINAL AGZI WAL KASAL , WA A-OUZU BIKA MINAL BOKHLI WAL JOBNI , WA A-OUZU BIKA MIN GALABATIDDAYNI WA QAHRIRRIJA-L "

"O Allah na sabensabenar a saki na p'lendong ako R'ka phon ko kapapantagan a rido a ginawa ago so phakatenggoma a rido a ginawa , ago p'lendong ako R'ka phon ko kalubay a lawas ago kapaok , ago p'lendong ako R'ka phon ko kasengit ago katalaw , ago p'lendong ako R'ka phon ko manga tao a miyaled a utang ago manga tao a tamegesen "

10. "ALL;AHOMMA INNEY A-OUZU BIKA MINAL AGZI WAL KASAL WAL JOBNI WAL HARAM , WA A-OUZU BIKA MIN AZA-BIL QABRI , WA A-OUZU BIKA MIN FITNATIL MAHYA-I WAL MAMA-T "

"O Allah na sabensabenar a saki na p'lendong ako R'ka phon ko kalubay a lawas ago kapaok ago katalaw ago kabungaw , ago p'lendong ako R'ka phon ko kasiksan sa pakoburan , ago p'lendong ako R'ka phon ko paniyakit "tiyuba" o kauyag ago paniyakit "tiyuba" o kapatay"

51.indd Sec1:18 10/30/12 3:14:17 PM

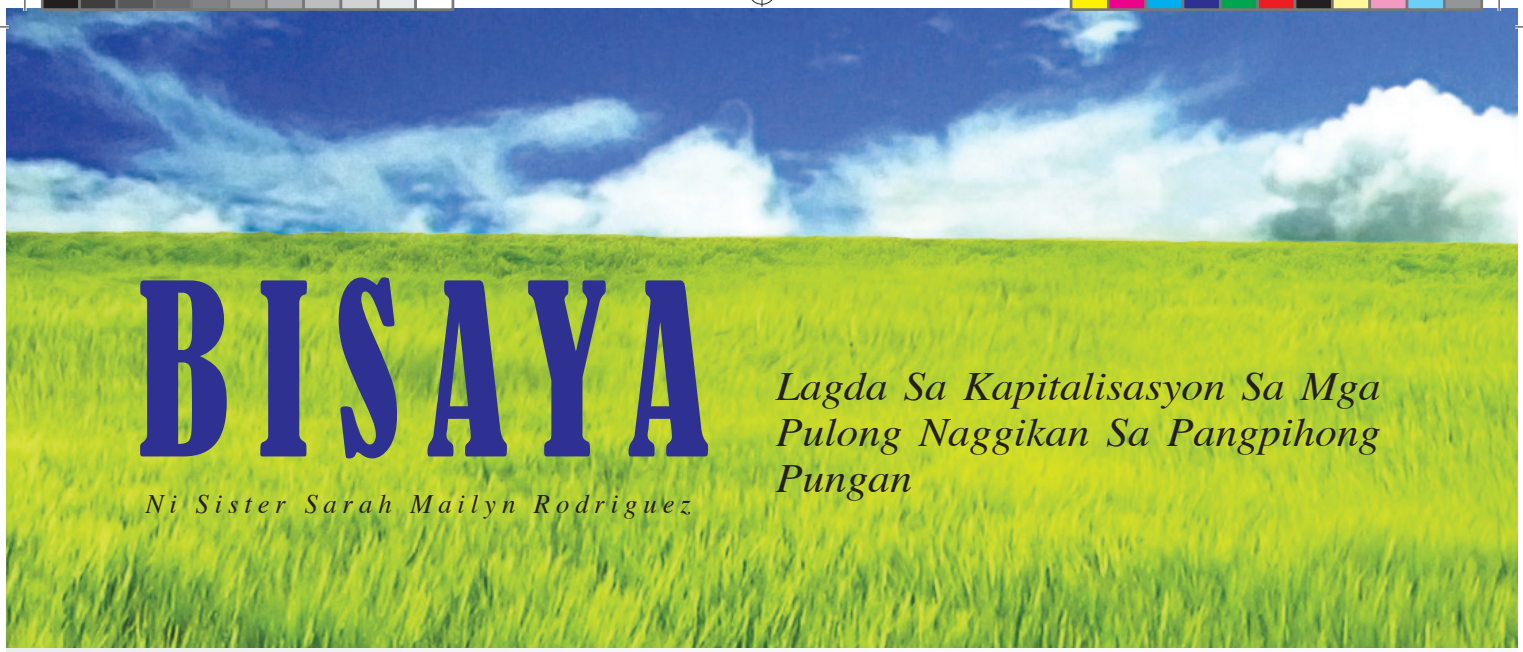

Ni Usta. Pahima Guiabal
Da'iyah & Cultural Field Worker
IPC - Salmiya Branch, Kuwait

So mga babay na silan i sabad kano kakumplituwan no maginged, mana so kagkadakel o manusya endo so katuganol nilan kano mga nakasangan sa kanilan. · So mga babay na inaden no Allah go masampay no mga mama so kapipiya a ginawa, sarta na maaden kano pamageletan nilan so lilini endo limo. · So mga babay na aden bon mambo kanilan a jihad ka so katunay nilan kano hajj na entuba i jihad nilan, sarta na madakel bon kano nanga una a timpo i nanga shaheed kano mga babay. Amaingka ya tano manem ilain so mga babay kano nanga una a timpo na: · Si Hawwa – na inaden no Allah para ki Adam go makapangintelen atawka masampay nin so kapipiya a ginawa kano timpo a kalido ginawa nin sa dala kaped nin. · Si Sarah a kaluma ni Ibraheem (alaihis salam) – na so timpo a nakanisisita silan abenal sa wata na natengkad so paratiyaya nin ka nakanggulalan nin so kasabar, nakasampay pan sa siyawpulo (90) lagon i umor nin tupan ka naadenan silan a wata. · Si Hajar a kaluma bon no Ibraheem (alaihis salam) – na so timpo a initagak sekanin i kaluma nin silan kano wata nin a manawt mana si Ismael (alaihis salam) sa dala den mon a kawyagan na nakanggulalan nin bon so kasabar sa yanin bo nadtalo kani kaluma nin na upama ka nan den ba i suguwan salka no Allah na maito den ba ka di kami Nin bon pakandayan. · So babay a ina ni Musa (alaihis salam) – na so timpo a panguwan so mga magingay endo pangimatayan ni Fir'aon so mga wata a mama na sangat a nakaukit sa kamarasayan ugaid na nakanggulalan nin bon so kasabar taman sa guna makaliyo so wata nin na nagaganin pan i siya nin den itago so wata kano kawn sarta na inanod nin sa lawasaig. · So babay a kaluma ni Ayub (alaihis salam) – na so timpo a midsakit si kaluma nin sa dala pagidsan nin a sakit ka nangaledak den so lawas na nakanggulalan nin bon so kasabar ka danin itagak si kaluma nin taman sa nakasawt pan sa so bok nin na natebpedan nin sabap den kano kinasimpit a kabpaguyag. · Si Maryam a ina ni Esa (alaihis salam) – na so timpo a pinangantap sekanin o mga taw sa minggula sa kadupangan kano kinambata nin sa dala ama nin na nakanggulalan nin bon so kasabar ugaid na kano ulyan o kinaturo nin kano wata na nakadtalo so wata a siya pan sa puyutan, madelag i dili mataw salkanin sa kapya endo kalinis nin a babay. · Si Khadeejah a kaluma no Nabi Muhammad (S'AWS) – na so timpo pan a kainurantiyan na dala sekanin maka simba sa apya isa bo a barahala sabap kano kapya endo katulanged nin a babay sarta na masla pan sekanin i tamok atawka ka kawasa endo sekanin ba i pagampaganay a tinumalima kano Agama Islam. · So mga ped a karuma no Nabi, endo so mga mapiya a mga babay kano timpo nin na sangat a masla a padsa no kapya a kambetadan o mga babay sa Islam… Uway, inantisan sa mapya i kambetadan no mga babay sa Islam ugaid na aden bon mambo a mga enggagaisa a dayt-patot a kasabutan no mga babay ula-ula a kadsanggilan nilan so entuba ba enggagaisa sarta na go nilan masampay so kamis a kambetadan nilan sya sa Dunya sampay den sa gay a mauri. Ugaid na so niya ba na embityalan tano bo sa mga tumundog a timpo…

51.indd Sec1:19 10/30/12 3:14:21 PM

BISAYA

Lagda Sa Kapitalisasyon Sa Mga Pulong Naggikan Sa Pangpihong Pungan

Ni Sister Sarah Mailyn Rodriguez

Ang mga pulong sama sa Binisaya, Iningles, nag-uiningles, nagtutagalog, Inamerkano, Inislaw, Minarcos, Inusting, Binol-anon, ubp. mamatikdan nga sa kanunay wala magmasamahon diha sa pagkasulat - may gikapital ug aduna usay wala. Kini nakahatag kanamog dili tiawng kalibog kon unsaon gayod nga magmasamahon ang pagsulat niining matanga sa mga pulong.

Ang estandard nga sumbanan (English standard) sa pagkapital sa mga pulong nga naggikan sa pangpihong pungan (proper noun) dili tukma o haom sa atong Binisaya gumikan sa kinaiya o hiyas sa atong pinulongan nga malanggikiton. Kon pugson ta pagsagop ang sumbanan sa Iningles, daw makahatag na kinig bikil o kangil-ad sa panan-aw kon dili man gani hingpit nga maguba ang porma sa pulong.

Mao nga sa pagpangitag kasulbaran, dihay higayon nga gisulayan namo ang paggagmay (lower case) na lang gayod sa mga pulong adjective bisag naggikan kinig proper noun sama sa 'binisaya', 'iningles' ubp. Apan ingon sa dili usab kini makiangayon. Unsaon na man lang, kon mao, ang Sinugboanon, Binol-anon, ubp.?

Aron pagsulbad sa gumonhap, nakahukom kami paghikyad niining mosunod nga sumbanan:

1.) Pagakapitalon ang tanang pangpihong pungan. (Proper nouns are capitalized.)

Pananglitan: Manila, Pedro, Pepsi Cola, Bisaya, Pilipinas, Amerikano, Marcos, Bohol, Islaw

2.) Ang mga pungway kun adyektib nga naggikan sa mga pangpihong pungan pagakapitalon usab. (Adjectives obtained from proper nouns are capitalized.)

Pananglitan: Binisaya, Tinagalog, Sinugboanon, Inamerkano, Binol-anon, Inislaw, Minarcos, Ininsek, Iningles, Amerikanhon

3.) Ang mga punglihok-nag-matang nga naggikan sa mga pangpihong pungan DILI na pagakapitalon. (Verb forms derived from proper nouns ARE NOT capitalized.)

Pananglitan: binisay-a, nagtutagalog, nag-uiningles, pagbinisaya, nagbinutsoy, nag-ininsek, nag-inislaw, nagdiniyos, ininglesa

Eksepsiyon:

a.) Ang unang titik sa mga ngalan sa dapit nga gigamit ingong punglihok (verb) angayng kapitalon ug ipahimutang ang giyon tali sa unanggikit. (First letter of the names of places used as verbs should be capitalized and a hyphen is placed between the prefix.)

Pananglitan:

1. Kanus-a ka ba mopa-Manila?
2. Sayo kong mobiyahe ugma pa-Davao.
3. Nagpa-Iligan mi sa miaging semana.

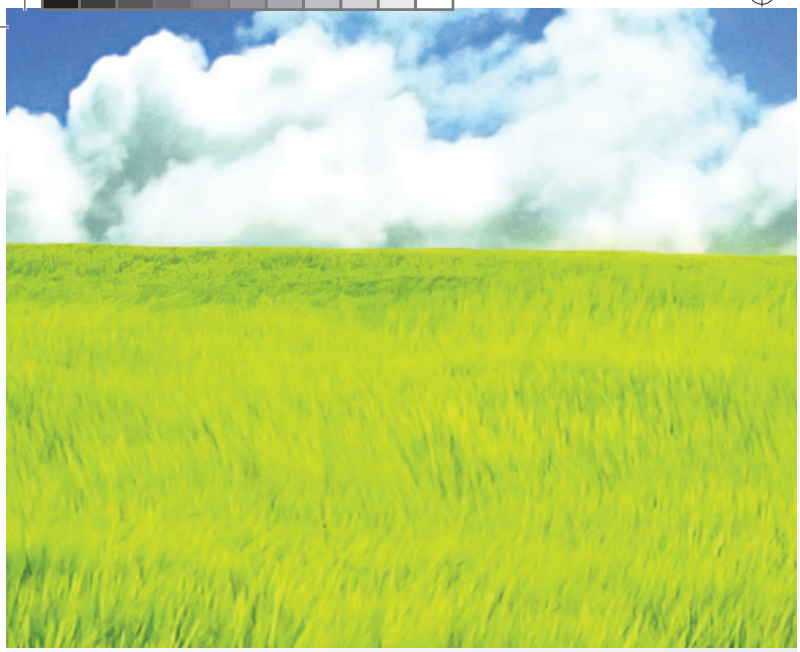
b.) Ang unang titik sa mga ngalan sa adlaw ug bulan magpabiling kapital nga ulangog giyon tali sa unanggikit. (First letter of the names of days and months remained capitalized and a hyphen is placed between the prefix.)

Pananglitan:

1. Mangompra mig ma-Sabado ug manimbag ma-Domingo.
2. Unya, manuroy mig ma-Huybes.
3. Mamakasyon mig ma-Disyembre.
4. Mamista sab mig ma-Mayo.

k.) Ang mga acronym nga gigamit ingong mga

51.indd Sec1:20 10/30/12 3:14:25 PM

punglihok o adyektib angay usang magpabiling kapital. (Acronyms used as verbs or adjectives should also remain capitalized.)

Pananglitan:

1. Nagpa-NBI-NBI siyang namadlong sa mga hubog.

2. Nagpa-CIA-CIA siyang nangulata sa mga estambay.

3. Nagpa-NPA-NPA si Kolas nga nangayog makaon sa kabalayan.

4. Mag-PAL silang mangadto sa Davao.

d.) Kon ang pangpihong pungan nga gigamit ingong punglihok o pungway ing usa ka ngalan sa produkto, ang unang titik sa pangpihong pungan angay usang kapitalon ug ipahimutang ang giyon tali sa unanggikit. (If the proper noun being used as verb or adjective is a brand name, the first letter of the proper noun should be capitalized and a hyphen is placed between the prefix.)

Pananglitan:

1. Nag-Honda Civic silang nanuroy sa karaang dakbayan.

2. Nag-LEVI's siyang miadto sa Ayala Center.

3. Mag-PAL silang mangadto sa Davao.

4. Nag-IUD man na siya maong wa hisudli.

Pakaping Angay Timan-an: May pipila ka pungan nga gikapital bisan kini dili pangpihong pungan pagpatigbabawg identidad o pagyukbo. Pananglitan: Adlaw (sun), Diyos (God), Buwan (moon), Santo Papa, Kristo, Kristohanon, Ginoo (God)

BISAYANG JOKES

BUNGI: Sir, moaplay ko pagkasundalo.
OFFICER: Di ka puyde kay daghan kang ngipon nga nangapangag na.
BUNGI: Ngano diay Sir, pinaakay na diay ang gubat ron?

SECURITY: excuse me po mam, titingnan ko lang ang bag nyo kung merong baril .
TIGUWANG: buang ka! di man gani maigo ani ang balde, baril pa kaha!

ANAK: ma, busog nako, dili nako mahurot
MAMA: hutda jud na! kabalo baka nga daghan gipang gutom sa kalibutan?
ANAK: nya kung ako ni hutdon, mabusog sila?!

DOC: Ma'am, naa kay breast cancer.
MAAM: ha? tinuod ka doc? dili man ko katuo sa imong gisulti! i'm healthy! naa pa ka second opinion?
DOC: Ah kuan, bati pa jud kag nawong!

Nurse 1: ang akong gustong mabana ENGINEER. sige lang erect ug erect!
Nurse 2: ang akong gusto ACCOUNTANT. sige lang enter ug enter!
Nurse 3: Ako DOKTOR gyod. sige lang inject ug inject!
Nurse 4: Ako, simple lang. kanang pure nga BISAYA. kay ang BISAYA, gahi ug DILA!

DALAGA: Father, guwapo ug cute gyod ka ka-ayo oy! Nganong nagpari kaman?
PARI: hoy bruha, wa musugot akong parents nga magmadre ko!

Bisaya gitaga-an ug kabayo sa amerikanong Pari, giingnan siya nga kon pakosgon nimo ug dagan mando-i lang ug "Praise the Lord", Kon imong pahunongon mando-i lang ug "Alleluya". Pag-ingon gyod sa Bisaya ug "Pres Da Lord", misutoy dayon ang kabayo ug dagan. Nakuyawan ang Bisaya kay sa unahan dunay pang-pang ug nakalimot pod siya unsaon pagpahunong, maayo gani kay nakasingit siya dayon ug "Alleluya", usa ka dangaw na lang gyod ang distansya ug hapit na gyod siya ug ang kabayo mahulog sa pang-pang. Tungod sa dakong kalipay, nakapanguros siya ug miingon "Pres Da Lord"!!!!!!

ILONGGO: Didto sa Saudi, ang porten stori bilding mahuman lang ug tulo ka buwan. Ang tulay nga usa ka kilometro, upat ka buwan human dayon
(Sa dihang milabay sila sa Araneta Coliseum)
ILONGGO: pila ka buwan nahuman ang coliseum?
BOL-ANON: na, murag wala pa man na gahapon!

17TH COMMENCEMENT EXCERCISES KPCC WOMEN SECTION

